

Вих. №04/2025
Від «06» січня 2025 р.

Всім, хто використовує
рентгенодіагностику
і кому вона потрібна

*Щодо незаконності ліцензій, які видає
медичним закладам Державна інспекція
ядерного регулювання*

Шановні доброді!

ТОВ «ТЕЛЕОПТИК» є учасником робочої групи з питання оптимізації державного регулювання діяльності з використання рентгенівських діагностичних апаратів (РДА), створеної у 2024 році при Державній регуляторній службі.

Під час роботи цієї групи встановлений факт, що у 2008 році **Державна інспекція ядерного регулювання (ДІЯР) без будь-якого нормативно-регуляторного акту стала самостійно займатися регулюючим контролем діяльності з використання РДА**, порушив при цьому Конституцію та кілька Законів України, а саме:

статті 22, 42 та 49 Конституції України,
статті 3 та 10 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (діяв до 2015 р., в теперішній час порушуються статті 3 та 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»),
статті 16, 26, 28 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»,
статті 15 та 23 (скасована у 2023 р.) Основ законодавства України про охорону здоров'я,
статті 3 та 14 Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії».

В рентгенівських діагностичних апаратах немає радіоактивних речовин і в них не використовується ядерна енергія, тому на РДА не розповсюджується дія Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» і, відповідно, РДА не підлягають регулюючому контролю з боку ДІЯР. Про це вказано, зокрема, у висновку науково-правової експертизи, представленої учасникам робочої групи.

Отже всі ліцензії, видані ДІЯР медичним закладам, є НЕЗАКОННИМИ, оскільки у цього органу державної влади немає владних повноважень на регулювання медичних виробів, за допомогою яких здійснюється медичне

опромінення пацієнтів. Всі питання державного регулювання використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ), що використовуються для медичного опромінення, законодавством покладено на Міністерство охорони здоров'я (МОЗ), а дозвіл на роботи з ДІВ відповідно до Основних санітарних правил радіаційного захисту України ОСПРЗУ-2005 після розформування санітарно-епідеміологічної служби урядом покладено на територіальні органи Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів <https://my.gov.ua/info/service/3142/placesofissue?languageId=0>

ДІАР не має жодного відношення ні до Норм радіаційної безпеки України НРБУ-97, ні до Основних санітарних правил радіаційного захисту України ОСПРЗУ-2005, дотримання яких вимагає від всіх користувачів ДІВ стаття 8 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», який є основоположним у сфері використання ядерної енергії. Саме тому в ліцензіях, що видає ДІАР, в умовах провадження діяльності немає посилань на дотримання норм і правил радіаційної безпеки, що має бути обов'язковим для всіх ліцензіатів.

Таким чином, для використання рентгенівських діагностичних апаратів ліцензія ДІАР не потрібна. Але ДІАР, свідомо порушуючи Закони України, видає ліцензії медичним закладам на підставі їх заяв. Написавши заяву, медичний заклад сам добровільно зобов'язується виконувати незаконні ліцензійні умови. Про це потрібно пам'ятати і тому **краще не звертатися до ДІАР за незаконним документом.**

А тим, у кого вона вже є, можливо, доцільно написати заяву про її анулювання, щоб позбавитися незаконного регулюючого контролю. ДІАР при цьому нічого зробити не зможе, тому що у нього немає владних повноважень втручатися в діяльність медичних закладів.

Слід пам'ятати, що рятування потопельників – справа рук самих потопельників. І тільки ви самі визначаєте, чи потрібен вам незаконний регулюючий контроль, не передбачений чинним законодавством.

Якщо вам потрібна рентгенодіагностика, отримайте ліцензію МОЗ на променеву діагностику і дозвіл від територіального органу Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів на проведення робіт з ДІВ і спокійно працюйте!

Якщо у вас є питання, телефонуйте на номер 0503304273 або пишіть на адрес teleoptica@gmail.com. Ми разом знайдемо на них відповіді!

З повагою,

директор ТОВ «ТЕЛЕОПТИК»,
заступник керівника Центру
рентгенівських технологій Асоціації
радіологів України, к.т.н.

Юрій Коваленко